

Sociale Recherche Delft

Jaarverslag 2002

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
1. DE INSTROOM VAN FRAUDEMELDINGEN	4
1.1 INSTROOM VAN DE REGULIERE FRAUDEMELDINGEN IN HET JAAR 2002	4
1.1.1 OVERZICHT INSTROOM FRAUDEMELDINGEN NAAR INFORMATIEBRON.	4
1.1.2 DE WIJZE WAAROP DE FRAUDEMELDINGEN WORDEN ONTVANGEN	5
1.1.3 WIE MELDT EEN VERMOEDELIJKE FRAUDE?	6
1.1.4 HET MOTIEF VAN DE MELDER	6
1.1.5 OVERZICHT VAN DE INSTROOM NAAR FRAUDESORT	6
1.1.6 DE INSTROOM VAN BELASTINGSSIGNALLEN	7
2. DE UITSTROOM VAN FRAUDEMELDINGEN EN DE RESULTATEN	8
2.1 AFGEHANDELDE FRAUDEMELDINGEN OVER HET JAAR 2002	8
2.1.1 DE RESULTATEN	8
2.1.1.1 DE RESULTATEN NADER BESCHOUWD	9
2.1.1.1.1 UITSTROOM VAN DE REGULIERE FRAUDEMELDINGEN	9
2.1.1.1.2 SPREIDING VAN DE GECONSTATEERDE FRAUDE	11
2.1.1.1.3 BELASTINGSSIGNALLEN	15
3. AANGIFTEN EN PROCESSEN-VERBAAL	16
4. BOETEN	17
5. FRAUDEBELEIDSPAN 2001-2005	18
5.1 DE OPDRACHT	18
5.1.1 DE RESULTATEN	19
6. VERGELIJKENDE CIJFERS OVER DE PERIODE 1998 TOT EN MET 2002	20
6.1 INSTROOM VAN FRAUDEMELDINGEN	20
6.1.1 INSTROOM VAN REGULIERE FRAUDEMELDINGEN NAAR MELDER	20
6.1.2 INSTROOM VAN REGULIERE FRAUDEMELDINGEN NAAR FRAUDESORT	21
6.1.3 INSTROOM VAN BELASTINGSSIGNALLEN	22
6.2 UITSTROOM VAN FRAUDEMELDINGEN EN RESULTATEN	23
6.2.1 VASTGESTELDE FRAUDES	23
6.2.1.2 BEÏNDIGDE/VERLAAGDE UITKERINGEN	23
6.2.1.3 ONDERZOEKEN ZONDER FRAUDEVASTSTELLING	23
6.2.1.4 BELASTINGSSIGNALLEN	25
6.2.1.5 TOTAALRESULTATEN	25
6.3 AANGIFTEN EN PROCESSEN-VERBAAL	27
6.4 BOETEN	27
6.4.1 OVERZICHT BOETEZAKEN	27
7 ONTVANGSTEN OP FRAUDEVORDERINGEN EN BOETEN	28
7.1 DE INCASSO ALS LAATSTE SCHAKEL IN DE FRAUDEBESTRIJDING	28
7.2 ONTVANGSTEN OP DE FRAUDEVORDERINGEN EN BOETEN	29
8. VERBAND TUSSEN HET AANTAL FRAUDEMELDINGEN EN UITKERINGENBESTAND	30
9. BLOEMLEZING VAN FRAUDEONDERZOEKEN	31
10. TOT SLOT	33
10.1 INLICHTINGENBUREAU EN DE BELASTINGSSIGNALLEN	33
10.2 SOFI-NUMMERFRAUDE	33
10.3 WERKGROEP JURIDISCHE FICTIES	33
10.4 STIMULANSZ	34
10.5 ONDERZOEKEN VOOR DE GEMEENTE SCHIPLUIDEN	34
10.6 ONDERZOEKEN VOOR DE GEMEENTE PIJNACKER-NOOTDORP	34

Inleiding

Het afgelopen jaar heeft in het teken van verandering gestaan. Met de gemeente Pijnacker-Nootdorp zijn gesprekken gevoerd om de opsporingsactiviteiten op het gebied van fraudebestrijding door de sociale recherche Delft te laten verrichten. Deze besprekingen hebben tot resultaat gehad, dat met ingang van 1 januari 2003 daartoe een contract is afgesloten.

Na de gemeente Schipluiden is de gemeente Pijnacker-Nootdorp de tweede gemeente, waarvoor de sociale recherche Delft, de opsporingsactiviteiten verzorgt. Met de gemeente Zoetermeer zijn gesprekken gestart om een vorm van samenwerking tot stand te brengen.

In 2002 is door de sociale recherche voortvarend gewerkt aan de fraudebestrijding, getuige de resultaten, maar ook is er nadrukkelijker ingezet op de poortwachtersfunctie.

In de frontoffice wordt gewerkt met researchconsulenten in de controlesfeer.

Tussen de sociale recherche en de researchconsulenten is een wisselwerking tot stand gekomen, waardoor de fraude beter bestreden kan worden.

Delft, mei 2003

Ton Wiegman

Hoofd Vakteam Invordering en Bijzonder Onderzoek

1. De instroom van fraudemeldingen

1.1 Instroom van de reguliere fraudemeldingen in het jaar 2002

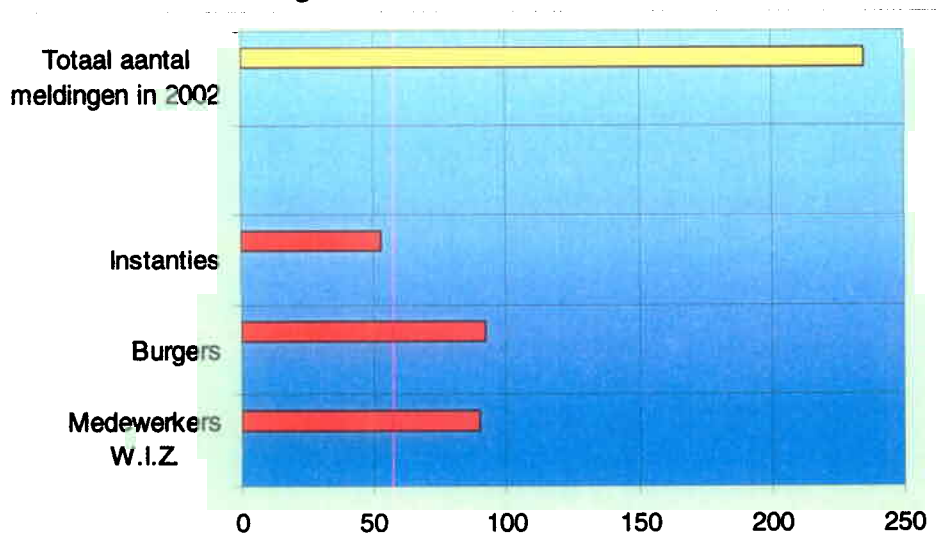
De sociale recherche ontvangt jaarlijks meldingen van vermeende fraudes. Deze meldingen zijn afkomstig van medewerkers uit de eigen organisatie, de burgerij en van instanties. Meldingen uit de eigen organisatie komen voornamelijk van consultants uitkering en juridisch medewerkers verhaal en terugvordering en van de sociale recherche.

In onderstaand overzicht is het aantal meldingen verdeeld naar de soort melder.

1.1.1 Overzicht instroom fraudemeldingen naar informatiebron.

<u>Ontvangen fraudemeldingen van</u>	<u>aantal</u>	<u>procentueel</u>
Medewerkers van W.I.Z.	90	38%
Burgers	92	39%
Instanties	53	23%
Totaal aantal meldingen in het jaar 2002	235	

Instroom fraudemeldingen naar informatiebron

Grafiek1

Nadere detaillering van de fraudemeldingen

Medewerkers van W.I.Z.

Consulenten uitkering	71
IBO sociale recherche	7
IBO juridisch medewerkers terugvordering en verhaal*1	<u>12</u>
Totaal medewerkers van W.I.Z.	90

Instanties

Belastingdienst	4	
Politie	27	
Ziektekostenverzekeraars	1	
Overige instanties	<u>21*</u>	
Totaal instanties		53

Burgers

Totaal burgers		<u>92</u>
----------------	--	------------------

Totaal aantal meldingen **235**

*1 Op grond van de verhaalparagraaf in de Algemene bijstandswet, wordt de bijstand die aan uitkeringsgerechtigden wordt verstrekt, indien mogelijk verhaald op de onderhoudsplichtingen. Als neveneffect komt het nogal eens voor, dat onderhoudsplichtigen een fraudemelding afgeven over de gewezen partner. Over het jaar 2002 werden 12 meldingen ontvangen.

*2 De meldingen van woningbouwverenigingen en andere sociale diensten worden na de invoering van de vernieuwde CBS statistiek niet meer afzonderlijk vermeld. Ook in dit overzicht worden deze cijfers niet meer apart vermeld.

1.1.2 De wijze waarop de fraudemeldingen worden ontvangen

De fraudemeldingen kunnen op diverse wijze worden gedaan. In onderstaand overzicht is weergegeven hoe de meldingen werden ontvangen in absolute aantallen en in procenten van de totaal ontvangen fraudemeldingen.

<u>Wijze van melding</u>	aantal	procentueel
Per e-mail	4	1,7%
Per fax	0	0,0%
Mondeling	39	16,6%
Schriftelijk	88	37,4%
Telefonisch	<u>104</u>	44,3%
Totaal	235	

De fraudemeldingen van de burgers worden veelal telefonisch ontvangen, terwijl de meldingen vanuit de eigen organisatie meestal schriftelijk of mondeling worden gedaan.

1.1.3 Wie meldt een vermoedelijke fraude?

Vermoedelijke fraudes worden zowel anoniem als niet anoniem gemeld. Bij de meeste fraudemeldingen is de melder bekend. De burgers melden een fraude vaak anoniem. De verdeling van de fraudemeldingen over het jaar 2002 was als volgt:

<u>De melder</u>	aantal	procentueel
Niet anoniem	157	67%
Anoniem	<u>78</u>	33%
Totaal	235	

1.1.4 Het motief van de melder

De sociale recherche ontvangt jaarlijks veel meldingen van vermoedelijk fraude. De fraudemeldingen worden gedaan vanuit een bepaalde betrokkenheid. Een organisatie zal een fraudemelding veelal afgeven uit een professionele betrokkenheid, terwijl een onderhoudsplichtige een dergelijke melding zal afgeven uit een financiële betrokkenheid. Als de bijstandspartij immers geen recht meer heeft op een bijstandsuitkering, zal de onderhoudsplichtige door de gemeente niet op zijn onderhoudsplicht worden aangesproken. Onderstaand zijn de fraudemeldingen ingedeeld naar het motief van de melder.

<u>Melding op grond van</u>	aantal	procentueel
Sociale betrokkenheid	90	38%
Professionele betrokkenheid	132	56%
Financiële betrokkenheid	<u>13</u>	6%
Totaal	235	

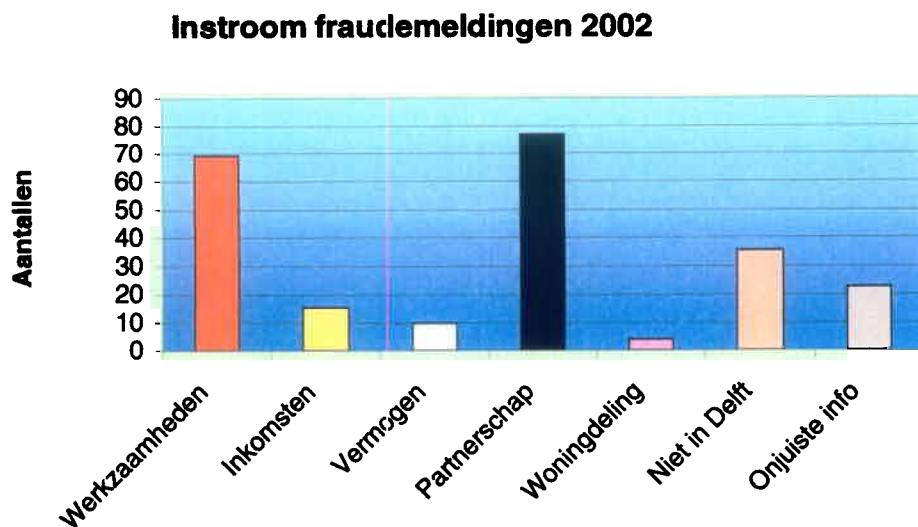
1.1.5 Overzicht van de instroom naar fraudesoort

<u>Soort fraude</u>	aantal	procentueel
Verzwegen werkzaamheden	69	29%
Verzwegen inkomsten	16	7%
Verzwegen vermogen	10	4%
Verzwegen partnerschap	77	33%
Verzwegen woningdeling	4	2%
Niet in Delft woonachtig	36	15%
Onjuiste informatie	<u>23</u>	10%
Totaal	235	

Uit overzicht 1.1.5 blijkt, dat het aantal fraudemeldingen voor verzwegen partnerschap het meest voorkomt. Al jaren staat het aantal fraudemeldingen voor verzwegen partnerschap aan de top van de fraudemeldingen. Vorig jaar werd voor het eerst een hoger aantal meldingen van verzwegen werkzaamheden genoteerd. Toen werd reeds aangegeven dat het om een incident ging, omdat de sociale recherche tijdens hun werkzaamheden toen stuitte op geclusterde werkzaamheden.

In het fraudebeleidsplan heeft de bestrijding van de partnerfraude een prominente plaats gekregen.

In onderstaande grafiek wordt de instroom van de fraudemeldingen naar fraudesoort weergegeven.

Grafiek 2

1.1.6 De instroom van belastingsignalen

Eind 2002 ontving de Gemeente Delft, Publiekszaken, sector Werk, Inkomen en Zorg (WIZ) de inkomstengegevens over uitkeringsgerechtigden die naast de uitkering inkomsten uit andere bron ontvingen.

Het gaat dan uiteraard over witte inkomsten, dus inkomsten waarover belasting en premies werden afgedragen.

De ontvangen informatie had betrekking op het belastingjaar 2001. De verwerking van de 1587 belastingsignalen zal voornamelijk in het jaar 2003 plaatsvinden.

De bedoeling van deze informatie is om achteraf de rechtmatigheid van de verstrekte uitkering vast te stellen. Indien wordt vastgesteld, dat de uitkeringsgerechtigde de informatie voor de gemeente heeft verzwezen en er dus sprake is van fraude, wordt er een vordering op de uitkeringsgerechtigde ingesteld.

In veel gevallen zijn de inkomsten wel aan de gemeente opgegeven en is er dus geen sprake van fraude.

De belastinggegevens komen niet eerder dan een jaar na het afsluiten van het belastingjaar beschikbaar voor de gemeenten. Als gevolg hiervan kunnen gemeenten pas na zo'n 2 à 3 jaar vaststellen of er sprake is geweest van fraude.

Door personeelsmutaties is over het belastingjaar 2000 een achterstand ontstaan in de behandeling van de belastingsignalen. Aan het eind van het behandelingsjaar 2002 moesten er nog 256 signalen worden behandeld. Omdat alle signalen over het belastingjaar 2000 reeds aan een globale toets werden onderworpen, wordt verwacht dat onder de 256 te behandelen signalen in veel gevallen fraude zal worden geconstateerd. Eind 2002 is WIZ overgestapt op het Inlichtingenbureau. Tijdelijk zal er dus sprake zijn van een extra instroom van signalen over witte fraude omdat het Inlichtingenbureau de actuele informatie verstrekt.

In 2003 is begonnen met het behandelen van de actuele informatie van het Inlichtingenbureau en de belastingsignalen over het belastingjaar 2001. De overblijvende 256 belastingsignalen over het belastingjaar 2000 zullen dan ook worden behandeld. De informatie van de belastingdienst over het jaar 2002 zal voor het laatste eind 2003 van de belastingdienst worden ontvangen. Hierna zal uitsluitend met de actuele informatie van het Inlichtingenbureau worden gewerkt.

2. De uitstroom van fraudemeldingen en de resultaten

2.1 Afgehandelde fraudemeldingen over het jaar 2002

In het jaar 2002 werden afgehandeld:

	aantal
Reguliere fraudemeldingen	
- aantal vastgestelde fraudevorderingen	73
- aantal beëindigde of verlaagde uitkeringen	35
hierin begrepen aantal vastgestelde fraudevorderingen	<u>23</u>
	12
- aantal meldingen na onderzoek niet verder behandeld	<u>80</u>
Totale uitstroom reguliere fraudemeldingen	165

Belastingssignalen

- aantal vastgestelde fraudevorderingen over 2000 en eerder		88
- aantal waarbij geen fraude is vastgesteld	1233	
- aantal waarbij de fraude al eerder is vastgesteld	52	
- aantal waarvan de info was opgegeven maar niet verwerkt	<u>6</u>	
Totale uitstroom belastingssignalen		1379

De reguliere fraudemeldingen worden voornamelijk door de sociaal rechercheurs afgehandeld. In die gevallen gaat het om zwarte fraude, waarvoor onderzoek op locatie nodig is.

Naast het onderzoeken van de reguliere fraudemeldingen moeten de sociaal rechercheurs verdachten verhoren uit zowel de reguliere zaken als uit de geconstateerde fraudes van de controle van de belastingssignalen. Er moet aangifte van fraude worden gedaan als de fraude € 6.000,- of hoger is. Fraudes uit belastingssignalen blijven veelal onder de aangiftengrens. Hierdoor is het aantal verhoren en processen-verbaal afgenomen. Als de fraude onder de aangiftengrens blijft, legt de gemeente een boete op. Het boetetraject wordt niet door de sociaal rechercheurs uitgevoerd maar door de medewerkers bijzonder onderzoek.

2.1.1 De resultaten

Over het jaar 2002 werd aan fraude opgespoord voor een bedrag van	€ 837.709
Hiervan is nog terugvorderbaar een bedrag van	€ 770.396
Beëindigde of verlaagde uitkeringen op <u>maandbasis</u>	€ 25.557

Wegens beëindiging of verlaging van de uitkering werd er voor een bedrag van **€ 25.560 per maand** bespaard. Op **jaarbasis** gaat het dus om een bedrag van **€ 306.720 (f 675.922)** aan bespaarde uitkeringen. De door de gemeente verschuldigde belasting en premies over dit bedrag zijn hierin niet meegerekend. De bruto besparing op beëindigde en verlaagde uitkeringen is dus hoger.

De opgespoorde fraude over het jaar 2002 kan als volgt worden onderverdeeld:

	Aantal	Fraudebedrag	Terugvorderbaar	Netto besparing per maand
Reguliere meldingen	73	€ 621.420	€ 554.107	
Belastingsignalen	88	€ 216.289	€ 216.289	
Beëindigde of verlaagde uitkeringen	35			€ 25.557
Totalen in euro's		€ 837.709	€ 770.396	* € 25.557
Totalen in gulden		f 1.848.068	f 1.698.729	f 56.320

* De hierover door de gemeente verschuldigde belasting en premies komen hier nog boven op.

2.1.1.1 De resultaten nader beschouwd

2.1.1.1.1. Uitstroom van de reguliere fraudemeldingen

Geconstateerde fraudes vanuit de reguliere fraudemeldingen

Soort fraude	aantal beëindigde of verlaagde uit- keringen		bedrag beëindigde of verlaagde uitkering (netto p/md)	aantal vorderingen (regulier)	bedrag fraude vorderingen (regulier)	aantal succesvol afgeronde onder- zoeken
	totaal	zonder vordering				
Verzwegen werkzaamheden	8	3	€ 5.487	13	€ 126.439	16
Verzwegen inkomsten	0	0	€ 0	16	€ 38.337	16
Verzwegen vermogen	1	0	€ 679	2	€ 104.815	2
Verzwegen partnerschap	12	3	€ 9.868	14	€ 314.782	17
Verzwegen woningdeling	1	0	€ 219	4	€ 1.947	4
Niet in Delft woonachtig	11	6	€ 8.409	11	€ 21.249	17
Onjuiste informatie	2	0	€ 895	13	€ 13.851	13
Totalen	35	12	€ 25.557	73	€ 621.420	85

Afgehandelde meldingen, waarbij geen fraude werd vastgesteld

Reden	aantal
Uitkering was al beëindigd	42
Informatie was bekend maar abusievelijk niet met de uitkering verrekend	3
Fraude was niet aantoonbaar, wel twijfel	12
Afgehandeld tegelijk met een andere melding	20
Geen fraude	3
	80

Totale uitstroom van reguliere fraudemeldingen 2002 **165**

In bovenstaande cijfers zijn de in het jaar 2002 voor de gemeente Schipluiden verrichte onderzoeken opgenomen

Er werden drie onderzoeken verricht voor de gemeente Schipluiden, die alle succesvol werden afgerond.

De volgende resultaten werden voor de gemeente **Schipluiden** behaald:

<u>Soort fraude</u>	aantal beëindigde of verlaagde uit- keringen		bedrag beëindigde of verlaagde uitkering (netto p/md)	aantal vorderingen (regulier)	bedrag fraude vorderingen (regulier)	aantal succesvol afgeronde onder- zoeken
	totaal	zonder vordering				
Verzwegen werk/vermogen	1	0	€ 491	1	€ 33.400	1
Verzwegen partnerschap	2	0	€ 1.483	2	€ 32.584	2
Totalen	3	0	€ 1.974	3	€ 65.984	3

Toelichting

In de overzichten zijn uitsluitend de resultaten vermeld van de verrichte reguliere fraudeonderzoeken. In dit overzicht zijn dus niet de onderzoeken naar de belastingsignalen begrepen.

Ten gevolge van afgeronde fraudeonderzoeken worden veelal vorderingen ingesteld en uitkeringen verlaagd of beëindigd. Niet in alle gevallen ontstaat er echter een vordering. Soms wordt alleen de uitkering verlaagd of beëindigd.

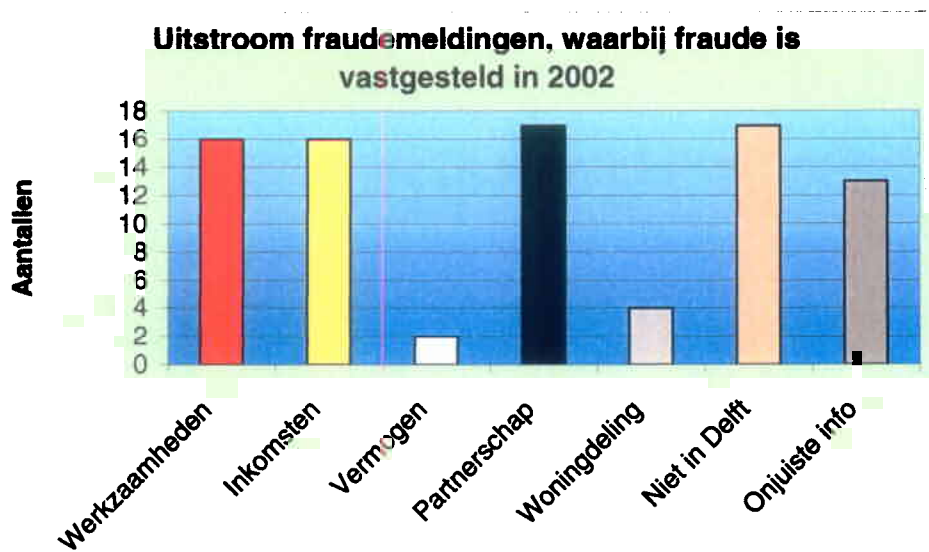
In de eerste kolom staan alle ten gevolge van het voltooide fraudeonderzoek, verlaagde en beëindigde uitkeringen vermeld.

In de tweede kolom staat het aantal verlaagde en beëindigde uitkeringen, waarbij geen vordering werd ingesteld.

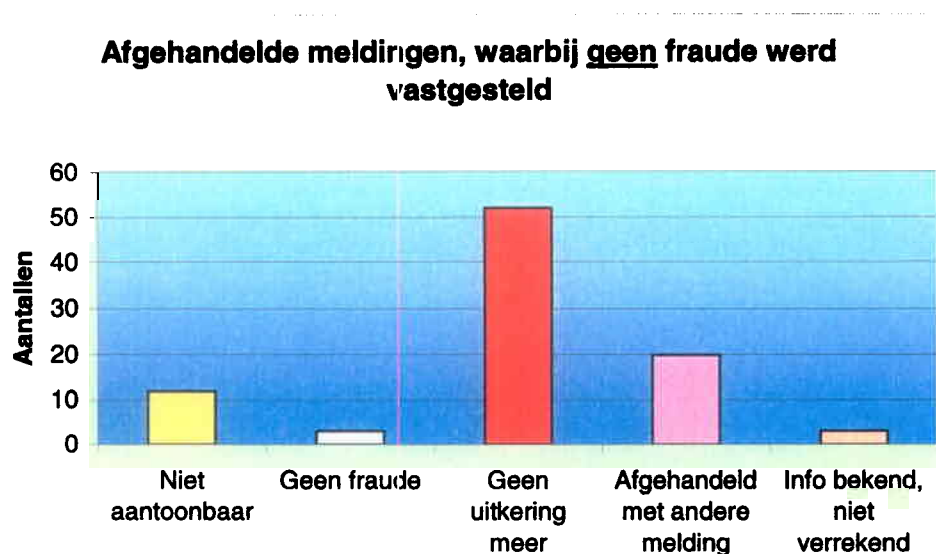
In de derde kolom staat het bedrag vermeld van de beëindigde en verlaagde **netto** uitkeringen op maandbasis.

In de vierde kolom is het aantal ingestelde vorderingen weergegeven.

In de vijfde kolom staan de vastgestelde fraudebedragen. In de zesde kolom is het aantal succesvol behandelde fraudeonderzoeken vermeld.

Grafiek 3

Grafiek 4

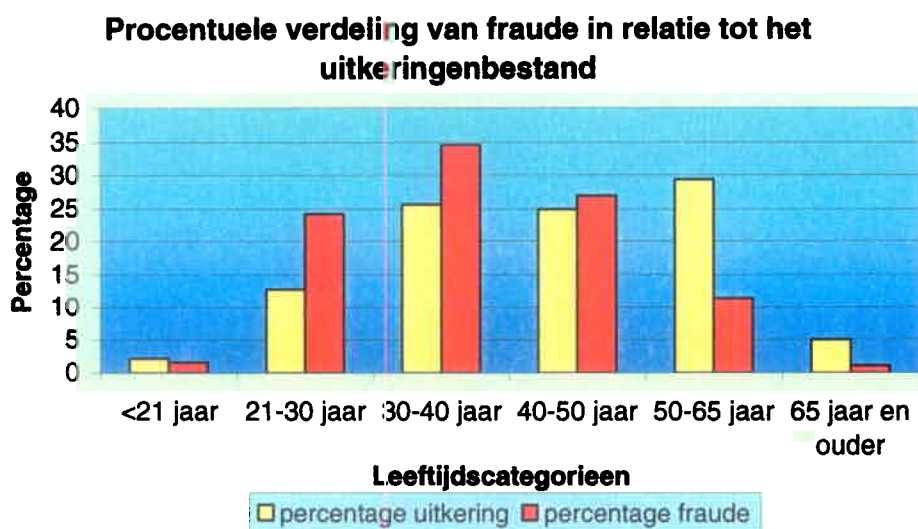
2.1.1.1.2. Spreiding van de geconstateerde fraude

Verdeling van de geconstateerde fraude naar leeftijdscategorieën.

	man	vrouw	totaal
Onder 21 jaar	2	1	3
21 tot 30 jaar	29	18	47
30 tot 40 jaar	35	20	55
40 tot 50 jaar	30	16	46
50 tot 65 jaar	10	10	20
65 jaar en ouder	1	1	2
Totaal	107	66	173

Procentuele verdeling van het uitkeringenbestand en geconstateerde fraude

	<u>uitkering</u>	<u>fraude</u>
Onder 21 jaar	2,2%	1,6%
21 tot 30 jaar	12,8%	24,3%
30 tot 40 jaar	25,6%	34,6%
40 tot 50 jaar	25,0%	27,0%
50 tot 65 jaar	29,4%	11,4%
65 jaar en ouder	5,0%	1,1%

Grafiek 5

De geconstateerde fraude is per leeftijdscategorie afgezet tegen het aantal uitkeringsgerechtigden in dezelfde leeftijdscategorie, beide uitgedrukt in een percentage van respectievelijk het totaal aantal geconstateerde fraudes en het totale uitkeringsbestand. In het jaarverslag over 2001 werd nog gemeld, dat in de leeftijdscategorie van 65 jaar en ouder geen fraude was vastgesteld. Helaas moet in dit jaarverslag worden geconstateerd dat in elke leeftijdscategorie fraude werd geconstateerd. Dus ook in de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder.

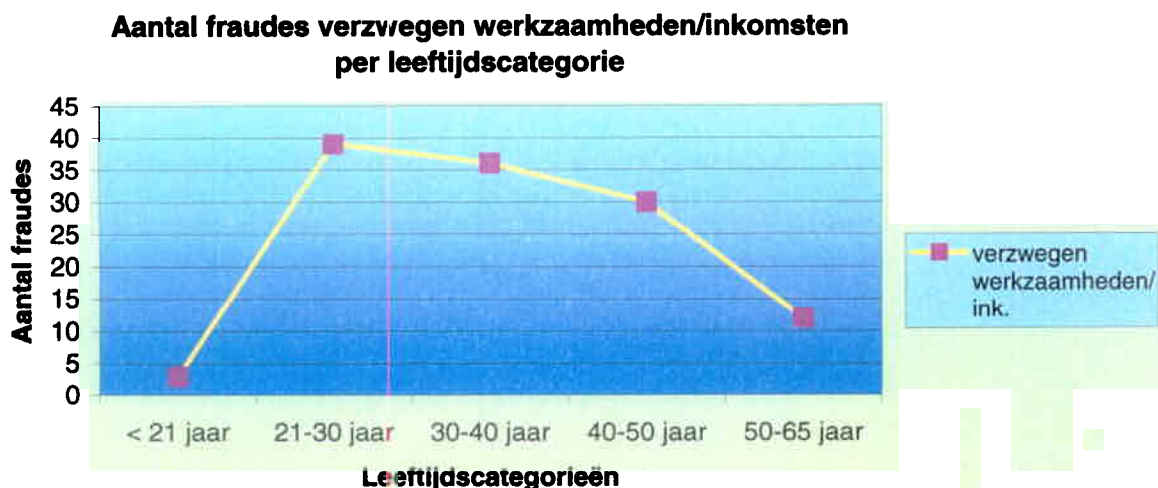
Gerelateerd aan het aandeel uitkeringsgerechtigden per leeftijdscategorie wordt er in de leeftijdscategorieën 21-30 jaar, 30-40 jaar en 40-50 jaar relatief meer fraude geconstateerd dan in de andere leeftijdscategorieën.

De fraude in de leeftijdscategorie 21-30 jaar steekt er boven uit; 12,8% van alle verstrekte bijstandsuitkeringen in 2002 gaat naar deze leeftijdscategorie. Van alle geconstateerde fraude valt 24,3% in deze categorie.

Overzicht aantallen fraudes naar fraudesoort en leeftijdscategorie

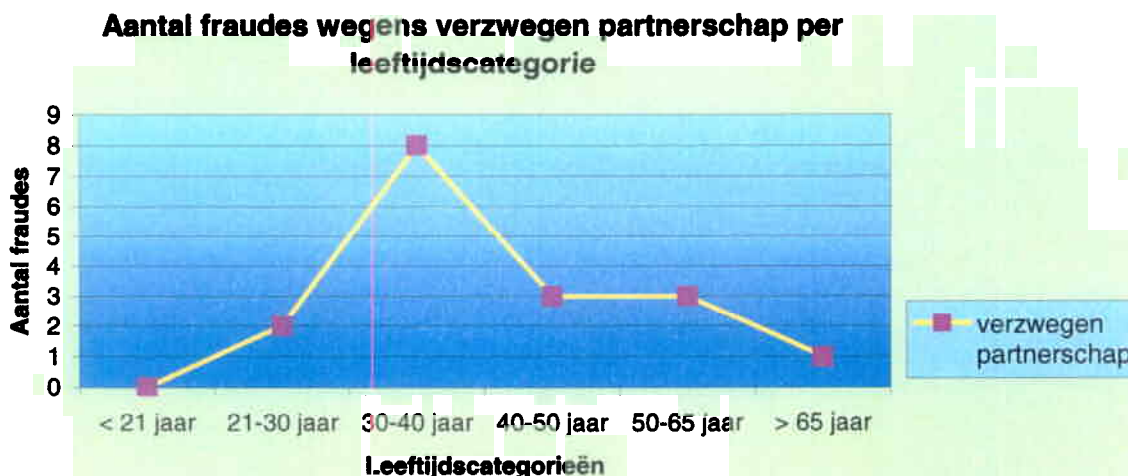
Soort fraude	aantal	m/v	Leeftijdscategorieën					
			<21	21-30	30-40	40-50	50-65	> 65
Verzwegen werkzaamheden/ink.	120	M	2	24	25	22	7	
		V	1	15	11	8	5	
Verzwegen partnerschap	17	M						
		V		2	8	3	3	1
Vermogen	2	M						
		V				1	1	
Verzwegen woningdeling	4	M		1	1		1	
		V				1		
Niet in Delft woonachtig	17	M		2	6	6		
		V		1	1	1		
Onjuiste info	13	M		2	3	2	3	1
		V				2		
Totalen	173		3	47	55	46	20	2

De hier bovenstaande gegevens zijn voor een beter inzicht per fraudesoort verwerkt in de hierna volgende grafieken

Grafiek 6

Uit grafiek 6 blijkt dat de meeste fraudes wegens verzwegen werkzaamheden en inkomsten vallen in de categorie 21 tot 30 jarigen, direct gevolgd door de categorie 30 tot 40 jarigen. In het jaar 2001 werd nog een duidelijke piek geconstateerd in de categorie 30 tot 40 jarigen. Er is nu sprake van een vlakke top. Geconstateerd wordt, dat deze vorm van fraude zich concentreert in de leeftijdscategorie 21 tot 50 jarigen.

Grafiek 7

Grafiek 7 laat zien, dat de fraude wegens verzwegen partnerschap zich vooral afspeelt in de leeftijdscategorie 30 tot 40 jarigen, evenals vorig jaar. Vorig jaar was nog duidelijk sprake van een tweede top in de leeftijdscategorie 50 tot 65 jarigen. Van deze tweede top is nu nog nauwelijks sprake.

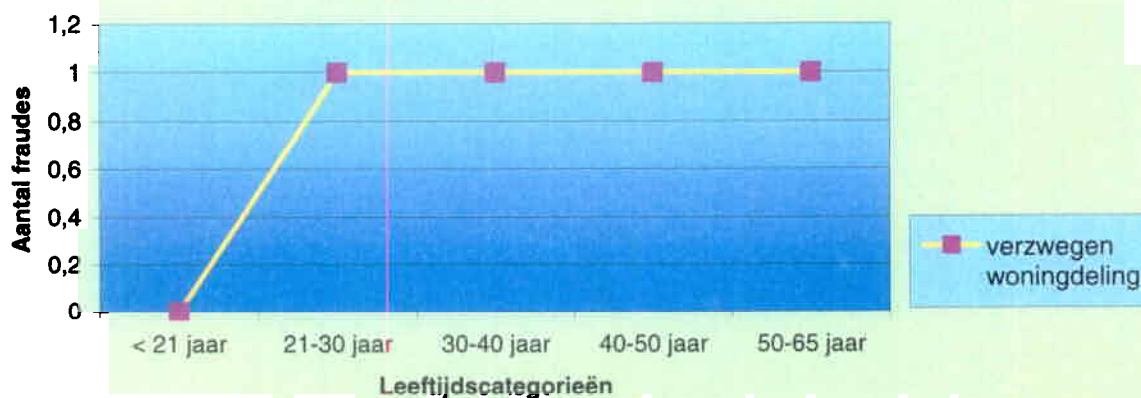
Aantal fraudes verzwegen vermogen per leeftijdscategorie

Grafiek 8

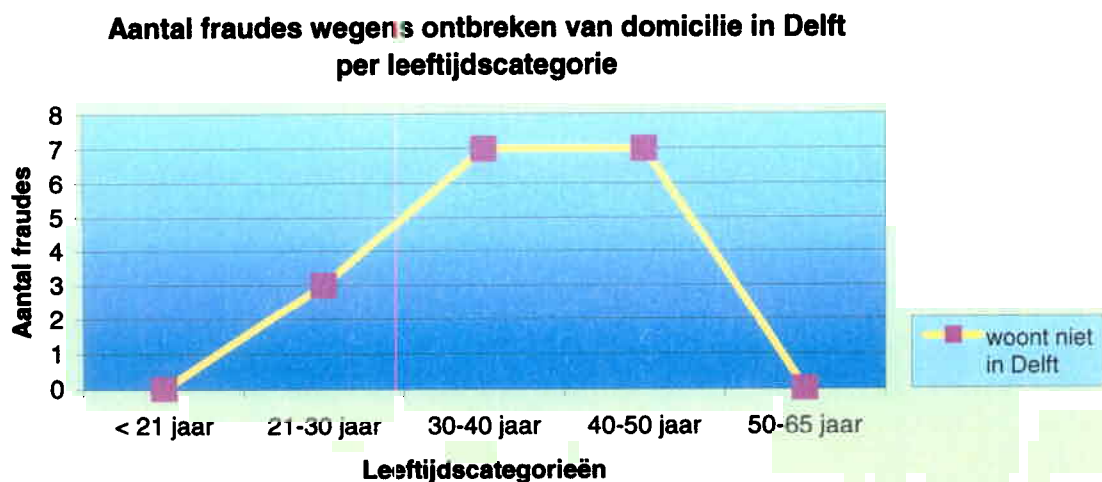
De fraudes wegens verzwegen vermogen zijn in 2002 uitsluitend geconstateerd in de leeftijdscategorieën 40 tot 50 jarigen en 50 tot 65 jarigen. Vorig jaar werd geen vermogensfraude vastgesteld.

Aantal fraudes wegens verzwegen woningdeling per leeftijdscategorie

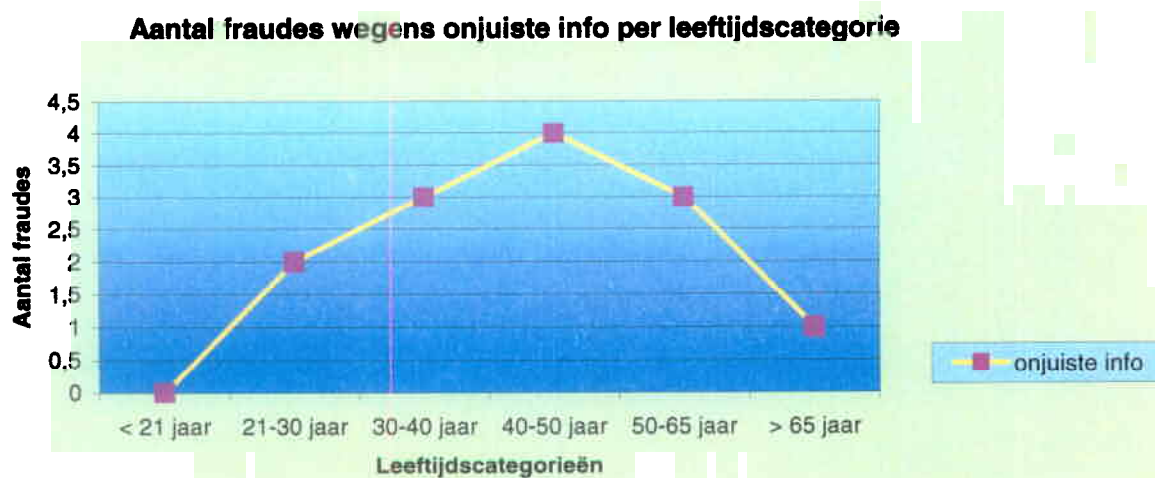
Grafiek 9

De fraude wegens woningdeling kwam in 2002 in bijna alle leeftijdscategorieën voor. Grafiek 9 laat zien, dat deze vorm van fraude voorkwam in de volle breedte van 21 tot 65 jarigen. Alleen in de categorie tot 21 jaar kwam deze vorm van fraude niet voor. In het vorige verslagjaar werd deze vorm van fraude alleen geconstateerd in de leeftijdscategorieën 21 tot 30 jaar en 50 tot 65 jaar. Het grillige verloop kan verklaard worden uit het gering aantal vastgestelde fraudes bij woningdeling.

Grafiek 10

De fraude wegens het ontbreken van domicilie in Delft in het verslagjaar 2002 werd voornamelijk aangetroffen in de leeftijdscategorie 30 tot 40 jarigen en in gelijke mate in de leeftijdscategorie 40 tot 50 jarigen. In het vorige verslagjaar werd deze vorm van fraude nog voornamelijk aangetroffen in de leeftijdscategorie 30 tot 40 jarigen.

Grafiek 11

De top van de fraude wegens onjuiste info is verschoven van de leeftijdscategorie 30 tot 40 jaar naar de leeftijdscategorie 40 tot 50 jarigen.

2.1.1.1.3. Belastingsignalen

Jaarlijks verstrekt de belastingdienst gegevens over uitkeringsgerechtigden, die naast hun uitkering inkomsten hebben ontvangen uit andere bron.

Over het belastingjaar 2000 werden 1586 meldingen ontvangen.

Deze meldingen moeten worden onderzocht op verrekening met de bijstandsuitkering.

Een belastingsignaal leidt in veel gevallen niet tot een fraudevordering omdat de uitkeringsgerechtigden veelal de informatie aan W.I.Z. bekend hebben gemaakt. In die gevallen, dat de uitkeringsgerechtigde de informatie heeft achtergehouden leidt dit tot de vaststelling van fraude.

Er wordt dan een vordering ingesteld en als de bruto schade beneden het bedrag van € 6.000 blijft (vanaf 1-1-2002) wordt er bestuurlijk een boete opgelegd. Bij hogere fraudebedragen wordt er aangifte gedaan bij het O.M.

In behandeling genomen belastingsignalen 2000	1586
- aantal vastgestelde fraudes	39
- aantal eerder vastgestelde fraudes *1	52
- aantal met reeds bekende informatie (geen fraude) *2	6
- aantal onderzoeken, waarbij geen sprake is van fraude	<u>1233</u>
Uitstroom 2000	1330
Nog te behandelen belastingsignalen	256
Vastgesteld bedrag aan fraudes uit de belastingsignalen	€ 216.289
Aantal fraudegevallen, inclusief de eerder vastgestelde fraudes (*1), uitgedrukt in een percentage van de onderzochten belastingsignalen over het belastingjaar 2000	6.8%

*1 Deze opgespoorde fraudes zijn het gevolg van eerder ingestelde onderzoeken in het kader van de gegevensuitwisseling met de belastingdienst. Bij de behandeling van die belastingsignalen is aan de werkgevers tevens informatie opgevraagd over de jaren daarna, waardoor het nu ontvangen signaal niet verder behoefde te worden verwerkt. Het gaat uiteraard wel om vastgestelde fraude.

*2 De in het kader van de belastinggegevens ontvangen informatie was reeds bekend en is kennelijk abusievelijk niet of niet geheel verrekend.

3. Aangiften en processen-verbaal

Sinds 1 januari 2002 is de aangiftegrens verder verhoogd tot € 6.000 (f 13.222,26), na een eerdere verhoging in 2000.

In vorige jaarverslagen werd reeds geconstateerd dat daardoor en door de lagere vorderingen uit de bestandsvergelijking met de belastingdienst het aantal aangiften is afgenomen.

In het jaar 2002 is er een zekere stabilisatie opgetreden.

Over het jaar 2001 werd in 28 gevallen aangifte van fraude gedaan bij het O.M. en werden er 23 processen-verbaal ingezonden. In 2002 werden er 21 aangiften gedaan en werden 26 processen-verbaal opgemaakt.

Het aantal verdachten is over het algemeen hoger dan het aantal processen-verbaal.

In partnerfraudezaken worden in ieder geval twee verdachten gehoord, terwijl de processen-verbaal maar voor één proces-verbaal worden meegeteld.

De fraudes die onder de aangiftegrens blijven moeten administratief bestuurlijk worden afgewikkeld volgens de Wet boeten, maatregelen en terug- en invordering sociale zekerheid (Wbm).

Het aantal behandelde boetezaken is sedert de invoering van de wet boeten in belangrijke mate toegenomen. In 2002 zijn echter minder boeten opgelegd dan in 2001. Door personeelsmutaties en de implementatie van het Inlichtingenbureau konden minder zaken worden afgewikkeld, waardoor gesproken kan worden van een incident.

Bij 6.4 van dit jaarverslag zijn de vergelijkende cijfers van de in het kader van de Wet Boeten en Maatregelen (Wbm) opgelegde boeten opgenomen.

4. Boeten

Sinds 1 juli 1997 is voor de bijstandsverlening de Wet boeten, maatregelen en terug- en invordering sociale zekerheid van kracht (Wbm).

De gemeente is verplicht de wet toe te passen in die gevallen waar sprake is van informatiefraude, zelfs als de gemeente geen financieel nadeel heeft geleden.

Als een uitkeringsgerechtigde zijn maandelijkse informatieformulier niet of veel te laat inlevert is er sprake van het niet voldoen aan de informatieplicht. De uitkeringsgerechtigde wordt eerst een hersteltermijn gegund. Blijft de uitkeringsgerechtigde in gebreke, dan is er sprake van een boetewaardige handeling. In dat geval wordt een schriftelijke waarschuwing gegeven als de informatieplicht voor de eerste keer wordt geschonden en de gemeente geen financieel nadeel heeft geleden. Als binnen een termijn van twee jaar weer sprake is van een boetewaardig handelen, wordt wel een boete opgelegd. Het minimum boetebedrag bedraagt dan € 45,-.

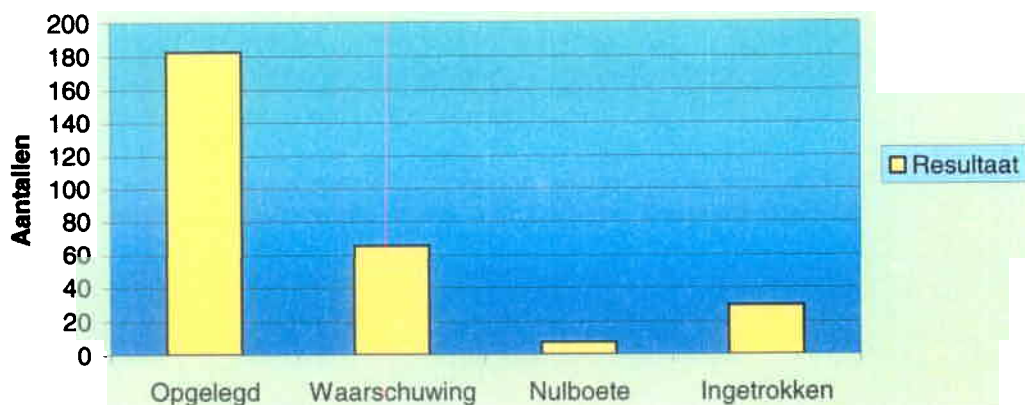
Als de gemeente wel een financieel nadeel heeft geleden, wordt wel een boete opgelegd, ook als het de eerste keer betreft.

De boete wordt berekend over het bruto benadeelde bedrag en bedraagt 10% daarvan met een afronding naar boven op een veelvoud van € 11,-.

Wanneer er sprake is van recidive binnen een tijdsbestek van twee jaar, moet indien de gemeente financieel nadeel heeft geleden, een boete worden opgelegd van 15% van het bruto benadeelde bedrag, afgerond op een veelvoud van € 11 naar boven.

In 2002 werden 287 boetewaardige zaken in behandeling genomen. Deze werden als volgt afgewikkeld:

Aantal ingetrokken boetezaken	30
Aantal nulboeten	8
Aantal waarschuwingen	66
Aantal boeten wegens verzwegen informatie	183
Totaal	287

Aantallen behandelde boetezaken in 2002

Grafiek 12

Aan boeten werd een totaalbedrag van € 34.252 (f 75.481,48) opgelegd, als volgt gespecificeerd:

Verzwegen of vals verstrekte informatie	aantal boeten boetebedrag	
Verzwegen werkzaamheden	122	€ 24.959
Verzwegen partnerschap	6	€ 2.145
Verzwegen woningdeling	4	€ 299
Niet in Delft woonachtig	18	€ 2.171
Onjuiste informatie	9	€ 1.905
Waarschuwing	66	€ 0
Informatieformulier niet ingeleverd (recidive)	7	€ 315
Niet meegewerkt aan heronderzoek (recidive)	1	€ 45
Geen of te late reactie op verzoek WIZ (recidive)	4	€ 180
Overige verzwegen informatie	20	€ 2233
Ingetrokken	30	€ 0
Totalen	287	€ 34.252 (f 75.481,48)

Het gemiddelde boetebedrag bedroeg in het jaar 2002 € 187 (f 421).

5. Fraudebeleidsplan 2001-2005

5.1 De opdracht

Voor de looptijd van het fraudebeleidsplan 2001-2005 werd voor de sociale recherche een aantal concrete targets vastgesteld.

1. Het aantal behandelde fraudezaken of het opgespoorde fraudebedrag diende toe te nemen met 10%.

2. Het aantal behandelde zaken van partnerfraude diende toe te nemen tot 25 onderzoeken per jaar.
3. Er diende minimaal 10 onderzoeken naar zwarte werkzaamheden per jaar te worden afgerond.

5.1.1 De resultaten

In het jaar 2001 werden 131 onderzoeken naar fraude afgerond. In 2002 werden er 165 fraudeonderzoeken afgerond. Ten opzichte van 2001 dus een stijging van 26%. In 2001 werd aan fraude voor een bedrag van € 678.674 opgespoord. Over 2002 werd voor een bedrag van € 837.709 opgespoord. Dit betekende een stijging van ruim 23%. Het gestelde doel werd dus ruimschoots gehaald.

Het aantal beëindigde of verlaagde uitkeringen lag in 2001 op 52 en bedroeg de besparing aan periodieke uitkering op maandbasis € 35.800,- (exclusief afgedragen belasting en premies). In 2002 werden 35 uitkeringen verlaagd of beëindigd en bedroeg de besparing op maandbasis € 25.600,- (eveneens exclusief afgedragen belasting en premies). Wellicht is de target in het fraudebeleidsplan voor deze categorie te hoog vastgesteld. Het jaar 2001 stak voor wat betreft aantallen beëindigde of verlaagde uitkeringen en daarbij behorende bedragen ver uit boven de daaraan voorafgaande jaren. Voor een vergelijking wordt verwezen naar het overzicht in paragraaf 6.2.1.2. Als de resultaten worden vergeleken met de resultaten over de jaren 1998 tot en met 2000, wordt geconstateerd dat de resultaten over 2002 daar gunstig bij afsteken.

In 2002 werden 17 onderzoeken naar partnerfraude succesvol afgerond. Er werden zowel uitkeringen beëindigd, als vorderingen ingesteld. In paragraaf 2.1.1.1. zijn in het daarbij opgenomen overzicht de resultaten vermeld. Daarnaast bleek een aantal in onderzoek genomen fraudemeldingen naar vermoedelijke partnerfraude niet aantoonbaar (4 maal) of was er geen sprake van fraude (1 maal). In totaal werden in 2002 dus 22 onderzoeken naar partnerfraude afgehandeld, zodat de target van 25 onderzoeken bijna werd gehaald.

In 2002 moesten volgens afspraak ten minste 10 onderzoeken naar zwarte werkzaamheden worden afgerond. Er werden 13 onderzoeken naar zwartwerk succesvol afgerond. In 1 geval konden de zwarte werkzaamheden niet worden vastgesteld. In totaal werden dus 14 onderzoeken naar zwarte werkzaamheden afgerond, waarmee de target van 10 stuks ruimschoots werd behaald.

Om de targets te behalen werd de formatie sociale recherche met ingang van 1 januari 2002 uitgebreid met één formatieplaats. Door ziekte bleek het effect echter achter te blijven bij de verwachting. Door de inzet van de gehele formatie bijzonder onderzoek, bleek het mogelijk ook over 2002 goede resultaten te behalen. Nagenoeg alle gestelde targets voor de periode 2001-2005 werden reeds behaald.

6. Vergelijkende cijfers over de periode 1998 tot en met 2002

6.1 Instroom van fraudemeldingen

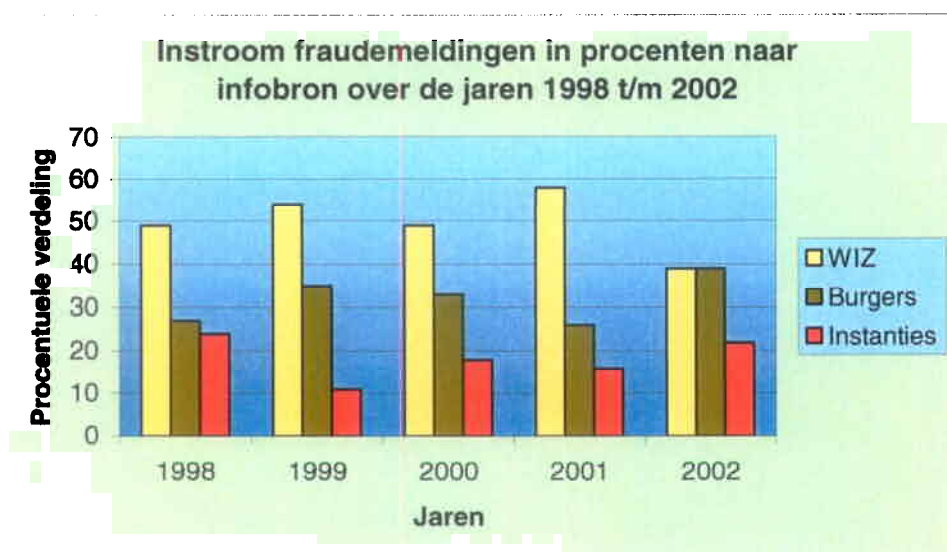
6.1.1 Instroom van reguliere fraudemeldingen naar melder

In absolute aantallen

Melding afkomstig van:	jaren: 1998	1999	2000	2001	2002
Medewerkers van WIZ (voorheen DMZ)	170	116	128	162	90
Burgers	91	75	86	73	92
Instanties	84	23	46	46	53
Totalen per jaar	345	214	260	281	235

Uitgedrukt in een percentage van de jaarlijkse instroom:

Melding afkomstig van:	jaren: 1998	1999	2000	2001	2002
Medewerkers van WIZ (voorheen DMZ)	49%	54%	49%	58%	39%
Burgers	27%	35%	33%	26%	39%
Instanties	24%	11%	18%	16%	22%
Totalen per jaar	100%	100%	100%	100%	100%

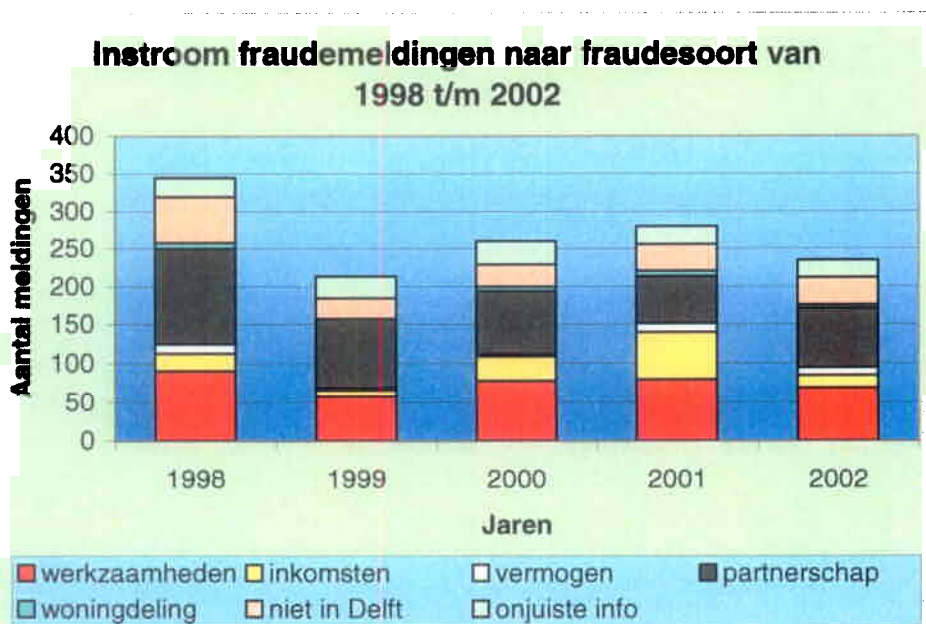

Grafiek 13

6.1.2 Instroom van reguliere fraudemeldingen naar fraudesoort

In absolute aantallen:

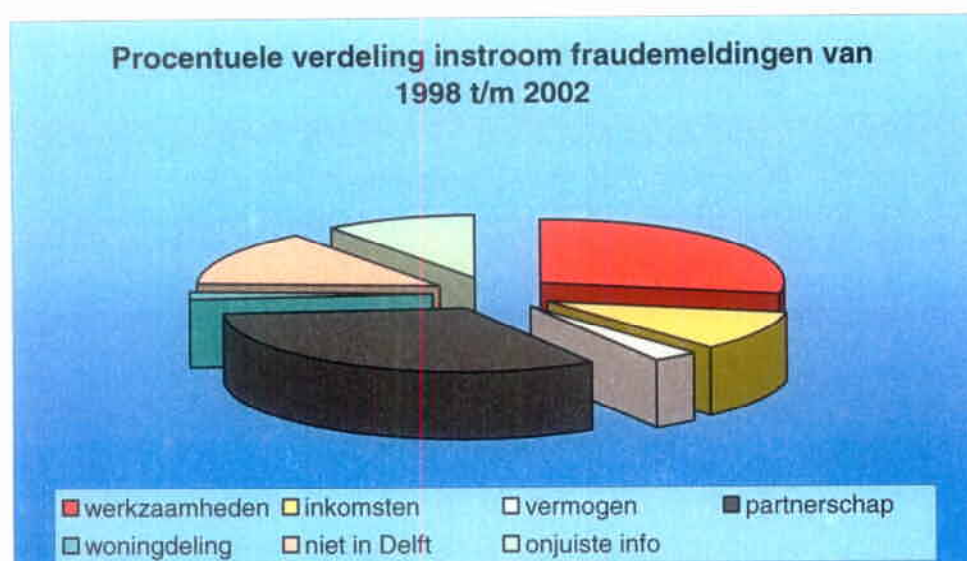
Fraudesoort	jaren: 1998	1999	2000	2001	2002
Verzwegen werkzaamheden	91	58	78	80	69
Verzwegen inkomsten	22	8	31	60	16
Verzwegen vermogen	12	3	3	11	10
Verzwegen partnerschap	125	88	82	63	77
Verzwegen woningdeling	8	0	6	7	4
Niet in Delft woonachtig	61	28	29	35	36
Onjuiste informatie	26	29	31	25	23
Totalen per jaar	345	214	260	281	235

Grafiek 14

Uitgedrukt in een percentage van de jaarlijkse instroom:

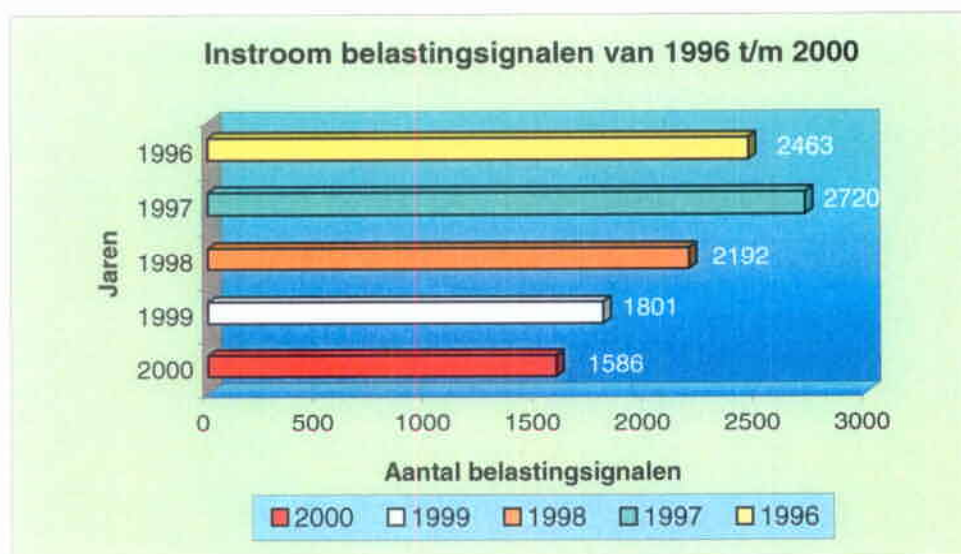
Fraudesoort	jaren: 1998	1999	2000	2001	2002
Verzwegen werkzaamheden	26%	27%	30%	29%	29%
Verzwegen inkomsten	6%	4%	12%	21%	7%
Verzwegen vermogen	4%	1%	1%	4%	4%
Verzwegen partnerschap	36%	41%	32%	22%	33%
Verzwegen woningdeling	2%	0%	2%	3%	2%
Niet in Delft woonachtig	10%	13%	11%	12%	15%
Onjuiste informatie	13%	14%	12%	9%	10%
Totalen per jaar	100%	100%	100%	100%	100%

Grafiek 15

6.1.3 Instroom van belastingsignalen

jaren:	1996	1997	1998	1999	2000
Aantal samenloop van inkomsten	2463	2720	2192	1801	1586

Grafiek 16

6.2 Uitstroom van fraudemeldingen en resultaten

Resultaten van de reguliere onderzoeken (excl. belastingsignalen)

6.2.1. Vastgestelde fraudes

	Aantallen					Vastgestelde fraudes in euro's x 1.000				
Jaren	1998	1999	2000	2001	2002	1998	1999	2000	2001	2002
Fraudesoort										
Werkzaamheden/inkomsten	31	28	29	28	29	224	50	59	86	165
Vermogen	3	0	0	0	2	14	0	0	0	105
Partnerschap	8	12	4	9	14	46	336	204	158	315
Woningdeling	5	4	5	4	4	22	6	7	12	2
Niet in Delft	9	6	4	8	11	72	32	6	21	21
Onjuiste info	7	11	4	12	13	28	52	11	41	14
Tussentelling vastgestelde fraudes	63	61	46	61	73	406	476	287	318	622

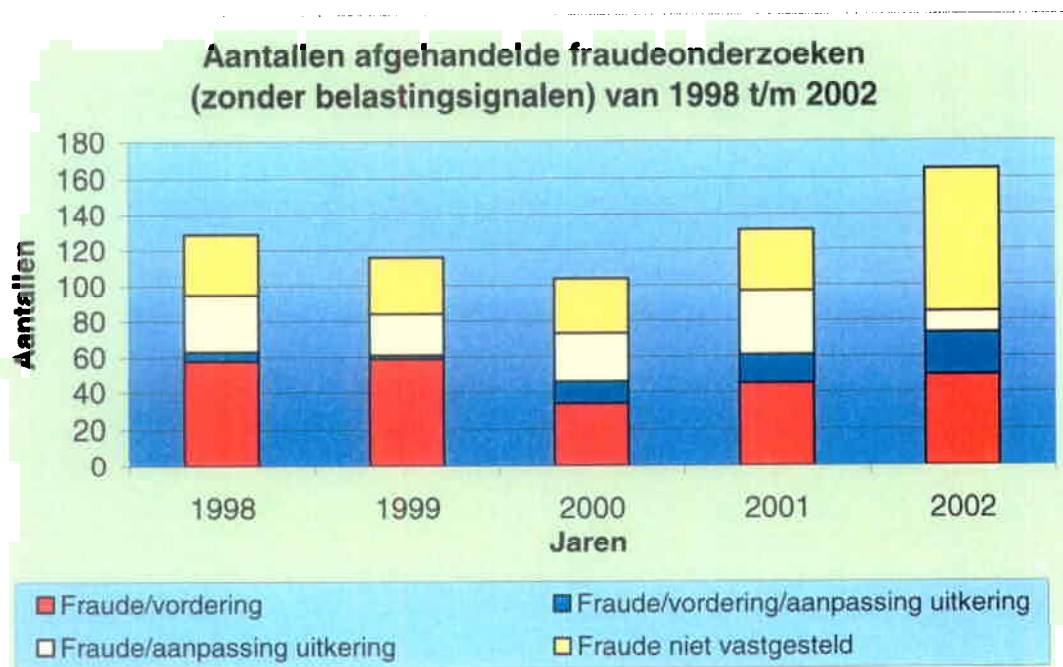
6.2.1.2 Beëindigde/verlaagde uitkeringen

Fraudesoort						Besparingen per maand in euro's x 1.000				
Werkzaamheden/inkomsten	3	2	14	2	8	1,4	0,9	6,4	0,9	5,5
Vermogen	2	0	0	0	1	0,9	0	0	0	0,7
Partnerschap	13	9	12	16	12	9,1	4,5	7,3	10,4	9,9
Woningdeling	0	0	1	2	1	0	0	0,5	0,9	0,2
Niet in Delft	17	8	10	21	11	10,0	5,0	6,4	14,5	8,4
Onjuiste info	3	5	6	9	2	1,8	2,7	3,6	9,1	0,9
Tussentelling beëindigde/verl. Uitk.	37	25	39	52	35					
Correctie op aantallen *1	- 5	- 2	- 12	- 16	- 23					
Gecorrigeerde tussentelling aantal	32	23	27	36	12					
Netto besparing per maand						23,2	13,1	24,2	35,8	25,6
in euro's x 1.000,-						51	29	52	78	56
in guldens x 1.000,-										

6.2.1.3 Onderzoeken zonder fraudevaststelling

Afgehandeld, geen fraude vastgesteld *2					
Uitkering was al beëindigd				2	42
Fraude niet aantoonbaar, wel twijfel				10	12
Afgehandeld met andere melding				1	20
Geen fraude				8	3
Preventief afgedaan	18	10	0	13	
Info was bekend					3
Niet gespecificeerd	16	22	31		
Tussentelling geen fraude	34	32	31	34	80
Verrichte reguliere onderzoeken	129	116	104	131	165

- *1 Onderzoeken naar fraude resulteren vaak in een terug te vorderen bedrag. In een aantal gevallen is het onderzoek meer gericht op het beëindigen van de uitkering. Dit soort onderzoeken wordt gedaan, als de fraude naar verwachting zeer recent is opgetreden. In die gevallen wordt een maandelijkse besparing op de uitkeringen gerealiseerd. Veelal zal dan geen terugvordering aan de orde zijn. Daarnaast komt het ook voor, dat fraude in het verleden wordt geconstateerd, wat invloed heeft op de periodieke bijstandsverlening. In die gevallen wordt wel een terugvordering gerealiseerd en wordt de uitkering verlaagd of beëindigd. Om dubbeltellingen in de afhandeling van het aantal fraudezaken te voorkomen is een correctie op de aantallen toegepast voor de gevallen, waarin zowel een terugvordering als een aanpassing van de uitkering heeft plaatsgevonden.
- *2 De hier vermelde cijfers hebben betrekking op onderzoeken, die niet hebben geleid tot het vaststellen van fraude. Dit wil echter niet zeggen dat er in alle gevallen geen sprake was van fraude. In een aantal gevallen kon de fraude niet meer worden vastgesteld omdat de uitkering inmiddels was beëindigd. In een aantal gevallen was de fraude niet aantoonbaar maar bleef wel twijfel bestaan. In een minderheid van de onderzochte gevallen kon worden gesteld, dat er geen sprake was van fraude. In 2002 ging het om 3 gevallen.

Grafiek 17

In grafiek 17 zijn op jaarbasis de resultaten weergegeven van de door de sociale recherche verrichte onderzoeken.

Betekenis van de gebruikte termen:

Fraude niet vastgesteld

Hiermee wordt bedoeld, dat niet kon worden vastgesteld of er sprake was van fraude. Dit betekent niet dat in alle gevallen geen sprake

was van fraude. In veel gevallen is er twijfel blijven bestaan.

Fraude/aanpassing uitkering

Hiermee wordt bedoeld dat uitsluitend de uitkering werd beëindigd of verlaagd.

Fraude/vordering/aanpassing uitkering

Hiermee wordt bedoeld, dat er een fraudevordering werd ingesteld en de uitkering werd beëindigd of verlaagd.

Fraude/vordering

Hiermee wordt bedoeld, dat er een fraudevordering werd ingesteld maar dat de uitkering niet werd aangepast.

6.2.1.4 Belastingsignalen

Behandelingsjaar	1998	1999	2000	2001	2002					
Belastingjaar	1996	1997	1998	1999	2000					
	aantal	bedrag	aantal	bedrag	aantal	bedrag				
In behandeling genomen	2463		2720		2193		1802		1586	
Geen fraude geconstateerd	2308		2473		1722		1428		1330	
Fraude geconstateerd	130	367*	167	440*	106	389*	133	361*	91	216*
Eindvoorraad	25		80		337		187		256	
Fraudepercentage	5,6%		6,8%		6,7%		7,4%		6,8%	

* De bedragen zijn in **euro's x 1.000**.

Jaarlijks is er sprake van een zekere verschuiving in de resultaten. Eind 1998 moesten er nog 25 signalen worden onderzocht. De resultaten daarvan zijn opgenomen in de resultaten van het jaar 1999 etc.

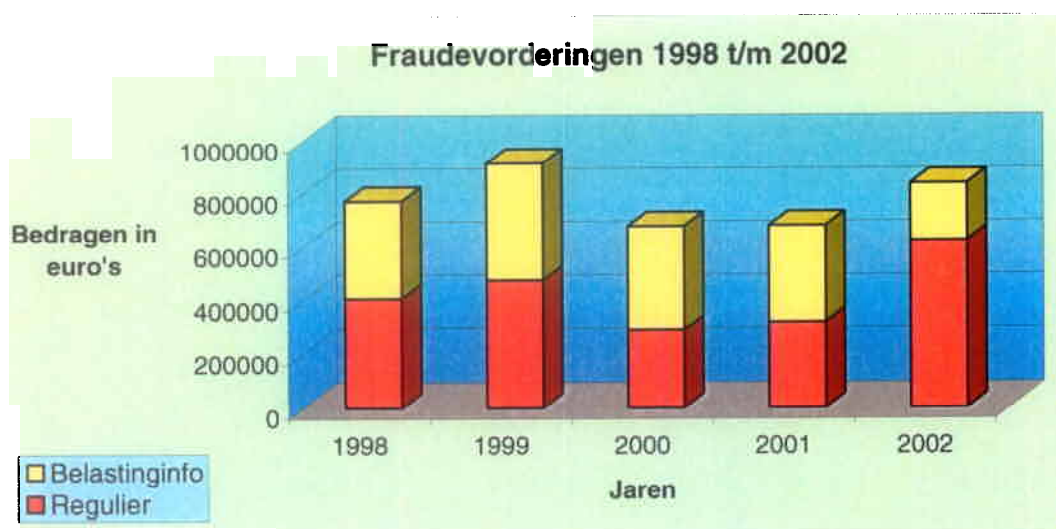
Het jaar 2000 schiet eruit, voor wat betreft de voorraad te behandelen belastingsignalen. Dit heeft te maken met personeelsmutaties en de implementatie van het Inlichtingenbureau, waardoor er minder belastingsignalen konden worden behandelend.

6.2.1.5 Totaalresultaten

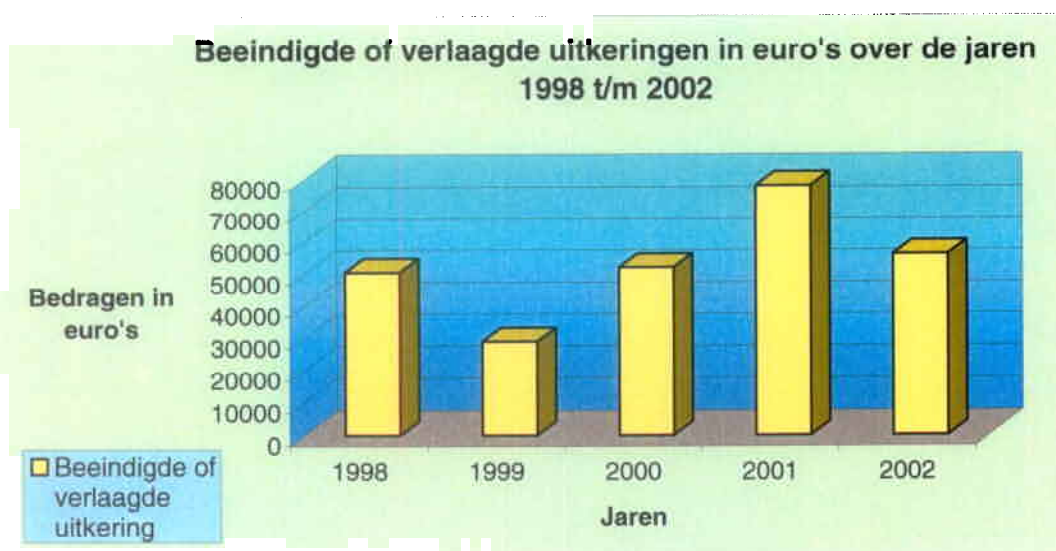
Jaar	1998	1999	2000	2001	2002
Fraude reguliere meldingen	€ 406.011	€ 475.612	€ 287.248	€ 317.899	€ 621.420
Belastingsignalen	€ 366.821	€ 440.205	€ 389.474	€ 360.775	€ 216.289
Totalen in euro's	€ 772.832	€ 915.817	€ 676.722	€ 678.674	€ 837.709
Totalen in guldens	f1.703.099	f2.018.194	f1.491.298	f1.495.600	f1.846.068

Jaar	1998	1999	2000	2001	2002
Beëindigde of verlaagde uitkering per maand					
in euro's	€ 22.989*	€ 13.163*	€ 23.669*	€ 35.395*	€ 25.557*
in guldens	f 50.661	f 29.007	€ 52.160	€ 78.001	€ 56.320

* Over deze bedragen betaalt de gemeente belasting en premies, die nu dus worden bespaard. De werkelijke besparing op maandbasis is dus hoger.

Grafiek 18

Grafiek 19

6.3 Aangiften en processen-verbaal

Hieronder zijn de vergelijkende cijfers van het aantal aangiften en processen-verbaal over de jaren 1997 tot en met 2001 opgenomen.

Overzicht aangiften en processen-verbaal:

Jaar	1998	1999	2000	2001	2002
Aantal aangiften	64	73	30	28	21
Aantal processen-verbaal	42	53	38	23	26

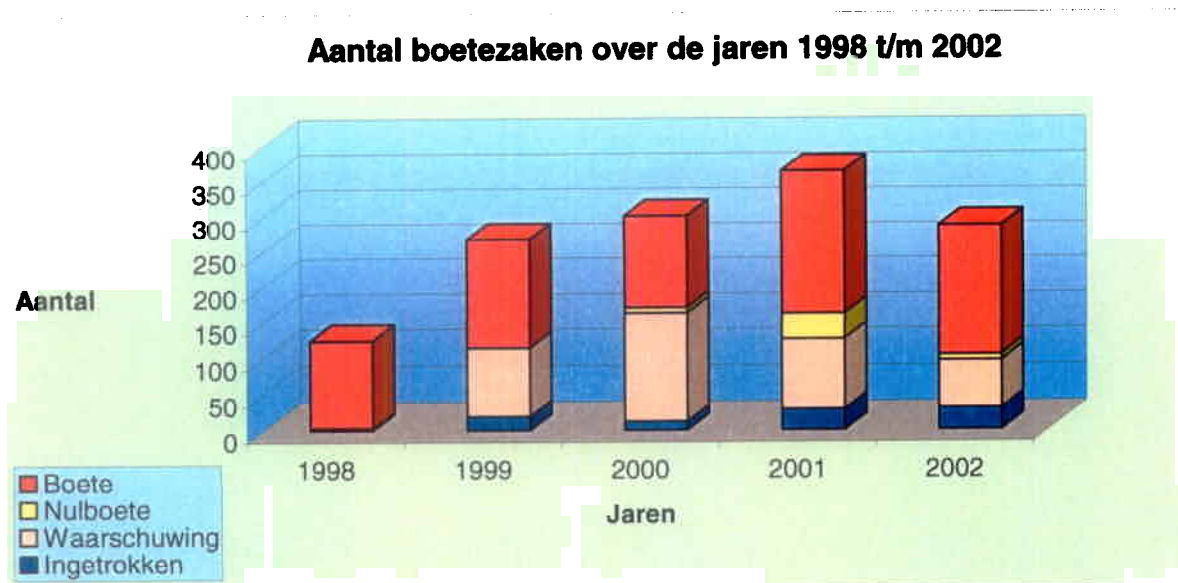
Bij het doen van aangifte en het opmaken van een proces-verbaal is sprake van een faseverschil in de afwikkeling, waardoor zich een zekere verschuiving in de jaren voordoet.

6.4 Boeten

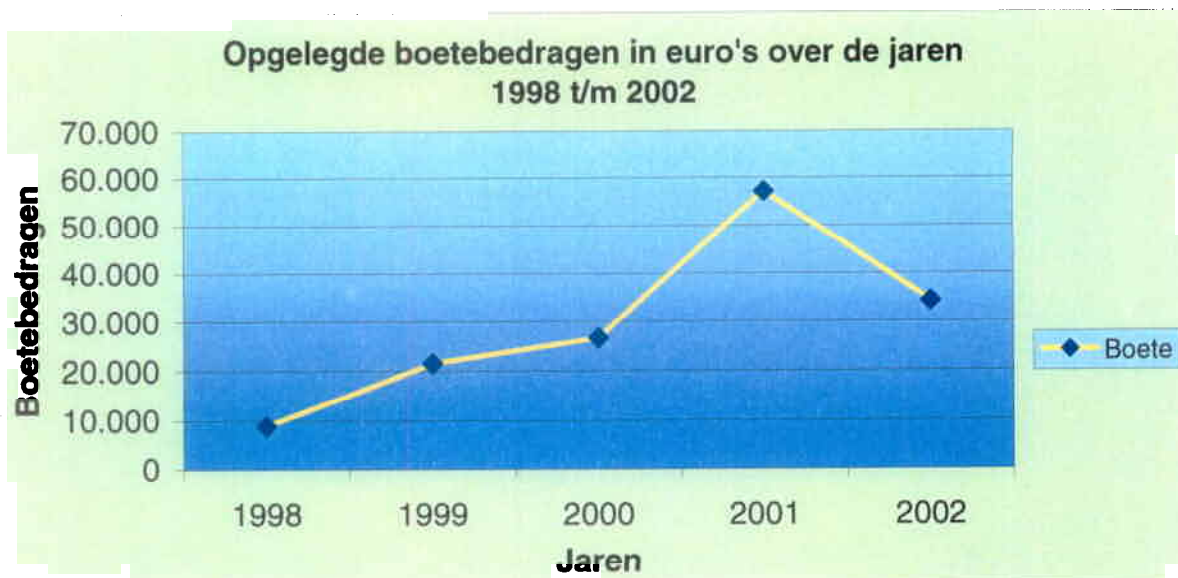
6.4.1 Overzicht boetezaken

Jaar	1998 Aantal	1999 aantal	2000 aantal	2001 aantal	2002 aantal
Ingetrokken boetezaken	2	19	12	29	30
Waarschuwingen	0	95*	151	97	66
Nul boeten	1	0	8	36	8
Opgelegde boeten	121	154	130	203	183
Totaal aantal	124	268	301	365	287
Totaal bedrag in euro's	€ 8.860	€ 21.555	€ 26.671	€ 57.278	€ 34.252
Totaal bedrag in guldens	f 19.535	f 47.500	f 58.775	f 126.225	f 75.482
<u>Gemiddelde boetebedragen</u>					
In euro's	€ 73	€ 140	€ 205	€ 282	€ 187
In guldens	f 161	f 308	f 452	f 622	f 421

* Onder het aantal waarschuwingen zijn ook nul boeten begrepen.

grafiek 20

grafiek 21

7 Ontvangsten op fraudevorderingen en boeten

7.1 De incasso als laatste schakel in de fraudebestrijding

De incasso vormt de laatste schakel in het handavingsproces.

Het opsporen en vaststellen van fraude moet gevolgd worden door een adequaat incassoproces.

Een goed incassoproces heeft een duidelijke signaalfunctie naar degene, die op onrechtmatige wijze uitkering heeft gekregen.

De sociaal rechercheurs en de overige medewerkers van bijzonder onderzoek worden gemotiveerd door een stringente incasso.

In het algemeen wordt de bijstand teruggevorderd door het treffen van betalingsregelingen. Hiervoor wordt een draagkrachtsysteem gehanteerd, waarbij rekening wordt gehouden met persoonlijke omstandigheden maar ook met de ernst van het feit.

Indien de belanghebbende in gebreke blijft (regelmatig) te betalen, wordt de beschikking, waarmee de bijstand wordt teruggevorderd, ten uitvoer gelegd. Als er vermogen is, wordt daar beslag op gelegd en als (deel)aflossing op de fraudevordering afgeboekt.

Tegen de terugvorderingsbeschikking staat bezwaar en beroep open. Bezwaar tegen de terugvorderingsbeschikking schort de betaalverplichting niet van rechtswege op. Veelal wordt toch uitstel van betaling verleend voor de duur van de behandeling van het bezwaarschrift.

De gemeente zal vereenvoudigd derdenbeslag leggen als de belanghebbende de betaalverplichting niet nakomt.

Als er geen inkomstenbron kan worden achterhaald, wordt de vordering ter incasso aan de deurwaarder overgedragen.

De Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) heeft invloed op de incasso van de vorderingen. Als een belanghebbende onder de WSNP valt, mag er gedurende drie jaren niet meer worden geïncasseerd. Fraudevorderingen worden over het algemeen niet meegenomen bij een WSNP procedure. In zo'n geval wordt de betrokkene niet tot de procedure toegelaten. Omdat er vaak ook nog andere schulden zijn, kan betrokkene ernstig in zijn belangen worden geschaad. De rechter neemt in zijn oordeelvorming dan ook de ouderdom van de fraudevordering in ogenschouw.

De ervaring heeft inmiddels geleerd dat de rechter in z'n algemeenheid niet de datum van het instellen van de vordering als uitgangspunt maar de datum waarop de frauduleuze handeling is ontstaan en werd beëindigd.

De schuldenaar wordt voor de duur van drie jaar op een absoluut sociaal minimum gezet en mag in die periode geen nieuwe schulden aangaan.

Na afloop van de driejaars termijn bepaalt de rechter of en zo ja, wat er op de vorderingen wordt afbetaald, waarna de resterende vordering moet worden afgeboekt, zodat de schuldenaar met een schone lei verder kan.

Op dit proces kan de schuldeiser geen invloed uitoefenen. Dit heeft uiteraard gevolgen op de incassoresultaten.

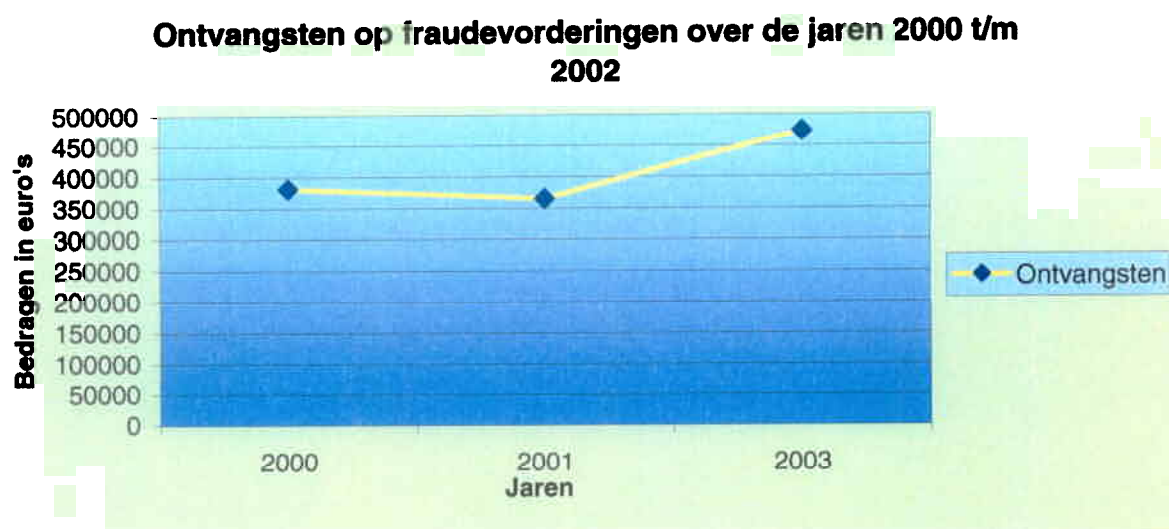
In het jaar 2002 werd voor een totaalbedrag van **€ 474.423,92** aan ontvangsten op fraudevorderingen in de debiteurenadministratie geregistreerd. Dit betekende een forse toename ten opzichte van de jaren 2000 en 2001. Dit totaal bedrag werd gerealiseerd met **5.288 ontvangsten**. De gemiddelde ontvangst per boeking bedroeg dus **€ 89,72**.

Op de boeten werd in 2002 een bedrag van **€ 19.801,01** geïncasseerd.

7.2 Ontvangsten op de fraudevorderingen en boeten

Onderstaand treft u een overzicht aan van de jaarlijks sinds het jaar 2000 geïncasseerde bedragen op de fraudevorderingen.

Jaar	Geïncasseerd op fraudevorderingen		geïncasseerd op boeten	
	In euro's	in guldens	in euro's	in guldens
2000	€ 381.585	f 840.903	€ 9.465	f 20.859
2001	€ 365.480	f 805.412	€ 12.075	f 26.610
2002	€ 474.423	f 1.045.493	€ 19.801	f 43.636

grafiek 23

8. Verband tussen het aantal fraudemeldingen en uitkeringenbestand.

In eerdere jaarverslagen van de sociale recherche is reeds onderzocht of er een verband bestaat tussen het aantal fraudemeldingen en het aantal actieve uitkeringen aan het eind van het jaar.

Steeds kon geen rechtlijnig verband worden vastgesteld.

Het uitkeringenbestand vertoont gedurende een aantal jaren een dalende tendens. In 2002 is het uitkeringenbestand echter weer toegenomen. De ontvangen fraudemeldingen houden daarmee geen gelijke tred, zoals uit onderstaand overzicht over de jaren 1997 tot en met 2001 blijkt.

Absolute cijfers ultimo	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Aantal uitkeringsgerechtigden	3484	3419	3192	2988	2980	3074
Aantal fraudemeldingen(zonder belastingsignalen)	312	345	214	260	281	235

Na een aanvankelijke daling in het jaar 1999 is er in de jaren daarna sprake van een stijging van het aantal fraudemeldingen, terwijl het aantal actieve uitkeringen daalde. In 2002 nam het aantal uitkeringen weer toe en bleef het aantal fraudemeldingen achter.

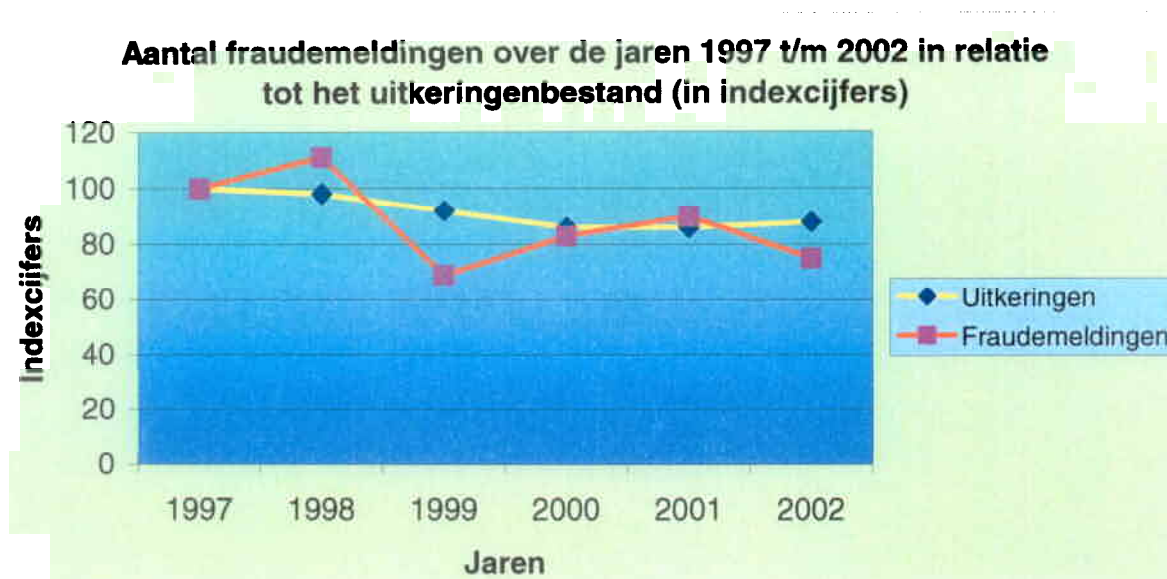
De absolute cijfers geven geen goed inzicht in een eventueel rechtlijnig verband.

Hieronder worden de absolute cijfers verwerkt in indexcijfers, waarbij het jaar 1997 als basisjaar is gekozen.

Het overzicht ziet er dan als volgt uit:

Indexcijfers ultimo	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Aantal uitkeringsgerechtigden	100	98	92	86	86	88
Aantal fraudemeldingen(zonder belastingsignalen)	100	111	69	83	90	75

Het aantal uitkeringsgerechtigden aan het eind van 2002 is ten opzichte van 1997 met 12% afgenomen, terwijl het aantal fraudemeldingen met 25 % ten opzichte van 1997 is afgenomen. In de daarop voorafgaande jaren is ook geen rechtlijnig verband aantoonbaar. Ook nu is een rechtlijnig verband niet aantoonbaar, zeker als alle jaren in ogenschouw worden genomen.

Grafiek 24

9. Bloemlezing van fraudeonderzoeken

Vermogen

Een burger meldde dat een uitkeringsgerechtigde gedurende lange tijd beschikte over vermogen. Hiernaar werd een onderzoek ingesteld. Het bleek dat de betrokken uitkeringsgerechtigde in Luxemburg beschikte over een fors vermogen. Waarschijnlijk had belanghebbende ook een vermogen in Spanje. Uit onderzoek bleek dat een huis aldaar was verkocht en de opbrengst bij een Spaanse bank was gestort. Deze informatie was niet bekend bij WIZ. Tijdens het verhoor werd belanghebbende met de onderzoeksresultaten geconfronteerd en legde een bekentenis af. Er kon nog een bedrag van € 51.591,- worden teruggevorderd.

Direct na het afsluitende verhoor werd de terugvorderingsbeschikking overhandigd. Aansluitend werd conservatoir beslag gelegd op de bankrekening in Luxemburg en Spanje. Via het beslag op de bankrekening in Spanje werd een bedrag van € 45.000,- ontvangen. Het ontbrekende bedrag en de kosten van het beslag werden via een betalingsregeling ingevorderd.

De uitkering was kort voor het onderzoek beëindigd wegens werkaanvaarding. Er werd aangifte gedaan en inmiddels is belanghebbende door de strafrechter veroordeeld tot 240 uur dienstverlening met een proeftijd van twee jaar.

Zwart werk

Er werd een melding ontvangen dat een uitkeringsgerechtigde zwarte werkzaamheden verrichtte. Deze uitkeringsgerechtigde ontving een aanvullende bijstandsuitkering van de gemeente Schipluiden op een WAO uitkering. Uit onderzoek werd duidelijk dat de uitkeringsgerechtigde dagelijks werkzaamheden verrichtte bij familie in een slagersbedrijf in Den Haag. De verdachte bediende in de zaak en deed de inkoop. Het onderzoek leidde tot in de gemeente Dodewaard, alwaar de verdachte vlees en vleesproducten betrok.

Tijdens de aanhouding werd een fors bedrag aan contanten in de woning van de verdachte aangetroffen. Dit bedrag werd door Justitie in beslag genomen. Inmiddels heeft de gemeente Schipluiden dit beslag overgenomen.

De uitkering van belanghebbende werd beëindigd en de gemeente Schipluiden stelde een vordering in van € 33.400,-. Er loopt nog een onderzoek naar huizen en grond in het buitenland. Tevens deed de gemeente Schipluiden aangifte.

Zwart werk

Naar aanleiding van meldingen over zwart werk van een uitkeringsgerechtigde werd een onderzoek ingesteld door de sociale recherche. Uit onderzoek bleek dat de belanghebbende al sinds jaren structureel dagelijks fysiek zware werkzaamheden uitvoerde als klusjesman. Uit dossieronderzoek was gebleken dat belanghebbende telkens aangaf wegens lichamelijke klachten niet als volledig arbeidsgeschikt te kunnen worden aangemerkt. Tijdens het onderzoek viel op, dat belanghebbende bij bezoeken aan Werk, Inkomen en Zorg zijn auto in de directe omgeving parkeerde met daarin zichtbaar, materialen voor zijn werkzaamheden. Uit het onderzoek bleek tevens dat belanghebbende een gezamenlijke huishouding voerde met een vrouw.

Er werd een vordering van ruim € 46.000,- ingesteld en er werd aangifte gedaan.

Samenwoning

De Sociale Verzekeringsbank (SVB) stelde in het kader van de uitvoering van de Algemene Ouderdomswet een onderzoek in naar samenwoning van een pensioengerechtigde. Uit hun onderzoek bleek dat de belanghebbende met haar gewezen echtgenoot gedurende lange tijd een gezamenlijke huishouding voerde. Het adres, waarop de gewezen partner was ingeschreven, bleek als postadres te worden gebruikt.

Naar aanleiding van de informatie van de SVB werd nader onderzoek ingesteld door de sociale recherche en werd het "echtpaar" verhoord.

De fraude bleek een lange periode te beslaan. In die periode ontving belanghebbende een bijstandsuitkering. In verband met de verjaringstermijn van 12 jaar voor de strafrechtelijke vervolging werd het benadeelde bedrag vastgesteld op € 99.772,97.

Voor de terugvordering gold een verjaringstermijn van 5 jaar, waardoor er nog een bedrag van € 32.243,02 kan worden teruggevorderd. De uitkering werd beëindigd en er werd tevens aangifte gedaan.

Samenwoning en zwart werk

Er werd een melding ontvangen van het samenwonen van een uitkeringsgerechtigde met een persoon, die zwarte werkzaamheden verrichtte als klusjesman.

Uit onderzoek bleek, dat de partner van de uitkeringsgerechtigde een woning in Delft huurde, welke werd weder verhuurd. Volgens het gba stond hij op dat adres ingeschreven maar woonde hij daadwerkelijk op het adres van de uitkeringsgerechtigde. Ze gingen ook gezamenlijk op vakantie. Uit het onderzoek kon de gezamenlijke huishouding worden vastgesteld. Uit onderzoek bleek voorts, dat de partner een wao-uitkering had en daarnaast zwarte werkzaamheden verrichtte als klusjesman. Deze werkzaamheden verrichtte hij dagelijks. Zijn materialen stonden opgeslagen in de garagebox van de uitkeringsgerechtigde. De uitkeringsgerechtigde verrichtte ook zwarte werkzaamheden. Zij deed huishoudelijk werk bij particulieren. Overigens was dit niet de eerste keer dat de uitkeringsgerechtigde werd betrap op fraude. Een aantal jaren daarvoor werd er al eens fraude geconstateerd. Toen werkte ze zwart in een slagerij.

Op het paar werd een fraudevordering ingesteld van € 58.918,88. Op de bankrekening van de partner van de uitkeringsgerechtigde werd conservatoir beslag gelegd. Er werd reeds een bedrag van ruim € 10.000,- uit dat beslag ontvangen, wat is aangewend als eerste aflossing op de ingestelde vordering.

De uitkering werd beëindigd en er werd aangifte gedaan.

10. Tot slot

10.1 Inlichtingenbureau en de belastingsignalen

In het jaarverslag 2001 werd reeds gemeld, dat de belastingsignalen met ingang van 2003 zouden worden vervangen door de gegevensuitwisseling met het Inlichtingenbureau. Na aanvankelijke capaciteitsproblemen bij het Inlichtingenbureau, werd eind 2002 het Inlichtingenbureau bij WIZ geïmplementeerd. De uitlevering van de informatie is in het eerste kwartaal van 2003 gestart. Er wordt momenteel ervaring mee opgedaan. Het Inlichtingenbureau verstrekt de actuele informatie over inkomsten van de uitkeringsgerechtigden naast diens bijstandsuitkering.

De belastingdienst verstrekt de informatie nog tot en met het belastingjaar 2002. De belastingsignalen over 2001 en het restant over 2000 moeten naast de actuele informatie van het Inlichtingenbureau nog worden behandeld.

Aan het eind van 2003 zullen de belastingsignalen over het belastingjaar 2002 worden ontvangen. Ook deze signalen zullen dan nog worden behandeld, voor zover de informatie nog niet door het Inlichtingenbureau is geleverd.

10.2 Sofi-nummerfraude

In toenemende mate is de sociale recherche de afgelopen jaren geconfronteerd met sofi-nummerfraude.

Veelal via de bestandvergelijking met de belastingdienst, wordt geconstateerd dat er inkomsten niet bekend waren bij het vaststellen van de bijstandsuitkering. Naar aanleiding van het belastingsignaal werd de werkgever verzocht schriftelijke informatie over de netto verdiensten te verstrekken.

In een aantal gevallen gaf de uitkeringsgerechtigde aan, na daarmee te zijn geconfronteerd, wel contact te hebben gehad met de bewuste werkgever maar niet voor die werkgever te hebben gewerkt of loon te hebben ontvangen.

De uitkeringsgerechtigde meende dat de werkgever misbruik maakte van zijn sofi-nummer. In de tot op heden aangetroffen gevallen gaf de werkgever aan dat het loon contant aan de werknemers werd uitbetaald. Hierdoor bleek het moeilijk te achterhalen of de uitkeringsgerechtigde wel of geen loon had ontvangen.

In alle gevallen ging het om kleine onbekende uitzendbureaus. Omdat al geruime tijd was verstreken voor de belastingsignalen werden ontvangen en verwerkt, bleek het meestal niet mogelijk om de informatie te verifiëren bij de werkgever, die gebruik had gemaakt van de diensten van het uitzendbureau.

Verwacht wordt dat als dergelijke informatie door het Inlichtingenbureau wordt verstrekt, verificatie wel mogelijk is.

10.3 Werkgroep juridische ficties

Naar aanleiding van het dereguleringsplan, dat de VNG en SZW hebben afgesloten werd de sociale recherche Delft, op voordracht van de VGN uitgenodigd deel te nemen aan de werkgroep juridische ficties. Dit overleg werd georganiseerd door het Ministerie van SZW. De werkgroep kreeg als opdracht te onderzoeken waar juridische ficties (zoals bijvoorbeeld het partnerbegrip) een vereenvoudiging kunnen betekenen, waardoor de uitvoering op het gebied van de bewijsvoering zou kunnen worden ontlast.

Het was de bedoeling dat de werkgroep concrete voorstellen zou formuleren, die in wet of in regelgeving zouden kunnen worden omgezet.

De werkgroep bestond uit deelnemers van SZW, Justitie en diverse gemeenten.

De werkgroep heeft een aantal concrete voorstellen geformuleerd vanuit de volgende invalshoeken:

- duidelijkheid voor belanghebbende
- duidelijkheid voor de uitvoering
- wijziging van de bewijslastverdeling

Duidelijkheid voor belanghebbende

- Met betrekking tot de inlichtingenplicht moet zo precies mogelijk worden aangegeven welke informatie de belanghebbende moet verstrekken en op welke wijze.
- Meer duidelijkheid verschaffen over het samenwonings- en zwart werkbegrip.

Duidelijkheid voor de uitvoering

- Het opstellen van goede protocollen voor de uitvoering en een vroegtijdig contact met de sociale recherche, waardoor een zorgvuldige dossieropbouw wordt gewaarborgd bij een vermoeden van fraude.

Wijziging van de bewijslastverdeling

- De bewijslast zodanig verdelen, dat bij gebleken onjuiste of onvolledige inlichtingen er vanuit gegaan mag worden dat de feiten/omstandigheden die in het geding zijn, aanwezig zijn geweest vanaf het moment waarop deze zich naar het gegronde vermoeden van de gemeente voor het eerst voordeden met een maximum aantal maanden.
- Bij samenwonings- en zwart werk het zwaartepunt van de bewijsvoering meer naar de belanghebbende verschuiven naar mate er meer objectieve factoren van een uit te werken indicatorenlijst zijn aan te wijzen.
- De belanghebbende -meer dan in de huidige situatie- ervoor verantwoordelijk stellen dat het recht te allen tijde kan worden vastgesteld.

10.4 StimulansZ

De gemeente Delft werd door StimulansZ benaderd om haar jaarverslag over 2001 en het fraudebeleidsplan beschikbaar te stellen voor hun website. Uiteraard heeft de gemeente Delft hierop positief gereageerd en is de informatie in het kader van de voorlichting van StimulansZ beschikbaar voor sociaal-rechercheurs.

10.5 Onderzoeken voor de gemeente Schipluiden

Met de gemeente Schipluiden zijn afspraken gemaakt, dat de sociale recherche van Delft vanaf 1 januari 2000 fraudeonderzoeken verricht voor deze gemeente.

In 2001 werd één opdracht voor een onderzoek naar partnerfraude/vermogen verstrekt en in 2002 werden nog twee opdrachten verstrekt.

Eén opdracht voor het instellen van een onderzoek naar zwartwerk en een andere opdracht naar vermoedelijke partnerfraude.

Alle drie de onderzoeken werden in 2002 succesvol afgerond. In totaal werd voor een bedrag van € 65.983,- aan fraude opgespoord en werd een maandelijkse besparing bereikt van € 1.974,- (exclusief afgedragen belasting en premies).

10.6 Onderzoeken voor de gemeente Pijnacker-Nootdorp

Met ingang van 1 januari 2003 is met de gemeente Pijnacker-Nootdorp een contract afgesloten voor de behandeling van de opsporingszaken door de sociale recherche van Delft.

In het volgende jaarverslag zullen de resultaten worden opgenomen.